

นิทานสุภาษิตจีน (28 ตอนแรก) 成语故事 (二十八·上)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้ คือ 一鸣惊人/一鸣驚人 yī míng jīng rén อี้ หมิง จิง เหริน ซึ่งคำนี้คือ 鸣/鳴 míng หมิง แปลว่า ร้อง, ชัน ส่วนคำว่า 惊/驚 jīng จิง แปลว่า ตกใจ เมื่อรวมเข้าด้วยกันจึงแปลว่าร้องที่สะท้อนไปทั้งปฐพี โดยที่มาของสุภาษิตคำนี้มีเรื่องเล่าว่า จินในสมัย ราชวงศ์ (ยุคจั้นกั๋ว) ที่รัฐฉี มีชายชื่อ 淳于髡/淳於髡 Chún Yú kūn ฉุน ยฺหวี่คุน นักเจรจาผู้มีวาทศิลป์ยอดเยี่ยมจนยากจะหาใครเทียบได้ในยุคนั้น การเจรจาใดๆ ที่ว่ายากและอันตรายนั้น ก็มักจะมีคนไปเชิญเขามาเป็นผู้เจรจา การเจรจาแต่ละครั้งของเขาก็มักประสบความสำเร็จดังมุ่งหมายเสมอ จนชื่อเสียงของเขาดังไปทั่วทุกแคว้นแคว้น ครั้งหนึ่งที่รัฐฉี มีเหตุการณ์สำคัญที่ท้าทายความสามารถและต้องพิสูจน์ความเป็นนักเจรจาสาธิตกลั่นทองของเขา เหตุการณ์ที่ว่านี้คือ รัฐฉีมีผู้ปกครองชื่อ 齐威王/齊威王 Qí Wēi wáng ฉี เวย์ หวัง ซึ่งเดิมที่เขาเป็นองค์ชายที่ฉลาดหลักแหลมและมีความสามารถเป็นเลิศ แต่เมื่อเขาได้ขึ้นปกครองแผ่นดินต่อจากพระบิดาแล้ว เขากลับหลงใหลในสุรานารี ไม่สนใจงานบริหารบ้านเมือง การงานต่างๆ ยกให้เหล่าขุนนางชั้นที่ดูแล ส่วนตัวเองวันๆ ก็เอาแต่ดื่มสุรา เกล้านารี เมื่อเป็นเช่นนี้นานวันเข้า เหล่าขุนนางที่มีอำนาจทั้งหลายต่างก็พากันฉ้อฉล โกงบ้าน กินเมือง ผู้คนเอาใจออกห่าง กำลังทหารอ่อนแอ แผ่นดินถูกรัฐข้างเคียงโจมตีรุกรานเอาอยู่เรื่อยๆ จนประเทศชาติย่ำแย่ แม้ว่าจะมีขุนนางผู้ซื่อสัตย์รักบ้านเมืองอยู่มาก แต่ก็ไม่มีใครกล้าไปตักเตือนเจ้าเมืองเลย เนื่องจากผู้ที่ไปตักเตือนมักจะถูกลงโทษอย่างหนัก บ้านเมืองก็ยิ่งเข้าสู่ภาวะกลืนมดยิ่งขึ้น ในช่วงนี้เอง 淳于髡/淳於髡 Chún Yú kūn ฉุน ยฺหวี่คุน ได้รับเชิญให้เป็นผู้ไปตักเตือนเจ้าเมือง เมื่อฉุน ยฺหวี่คุนไปขอเข้าเฝ้าเจ้าเมืองฉี เจ้าเมืองฉีรู้สึกฉุนเฉียวยิ่งนักที่ยังมีคนกล้ามาเสนอความคิดเห็นต่อตนอีก ด้วยความอยากทราบว่าผู้มาเข้าเฝ้าจะมาไม่ไหว จึงยินยอมให้ฉุน ยฺหวี่คุนเข้าพบได้ ทันทีที่ฉุน ยฺหวี่คุนเข้าพบเจ้าเมืองฉี เขาก็เริ่มด้วยคำถามว่า

ที่มาภาพ : <http://image.baidu.com/search>

“大王，为陈有一个谜语想请您猜一猜：其国有只大鸟，住在宫廷中，已经三年了，可是它既不喜欢飞翔，也不发生鸣叫，只是毫无目的的过生活，大王您猜，这是一只什么鸟呢？”

“大王，為陳有壹個謎語想請您猜壹猜：其國有隻大鳥，住在宮廷中，已經三年了，可是它既不喜歡飛翔，也不發生鳴叫，只是毫無目的的過生活，大王您猜，這是壹隻甚麼鳥呢？”

“Dà wáng, wéi chén yǒu yī gè míyǔ xiǎng qǐng nín cāi yī cāi: Qíguó yǒu zhī dà niǎo, zhù zài gōng tíng zhōng, yǐ jīng sān nián le, kě shì tā jì bù xǐ huān fēi xiáng, yě bù fā shēng míng jiào, zhī shì háo wú mù dì de guò shēng huó, Dà wáng nín cāi, zhè shì yī zhī shén me niǎo ne ?”

“ต้า หวาง, เหว่ย เฉิน โหย่ว อี้ เก้อ หมียู่หฺวี่ เสียง ฉิง หนิน โซ อี้ โซ: ฉี่ กั๋ว โหย่ว จื่อ ต้า เหนียว, จู้ ไ้ กง ถึง จง, อี้จิง ซาน เหนียน เลอะ, เชอฉือ ทา จี้ ญี่ สีฮวาน เพ้ยเสียง, เหย ญี่ ฟาเซิง หมิง เจียว, จื่อฉือ หาว อู่ มู่ตี้ เตอ กั๋ว เซิงหั่ว, ต้า หวาง หนิน โซ , เจ้อ ฉือ อี้ จื่อ เฉินเมอะ เหนียว เนอะ ?”

“ฝ่าบาท กระหม่อมมีปริศนาเรื่องหนึ่ง ขอฝ่าบาททรงลองทาย ที่ประเทศหนึ่งมีนกยักษ์ตัวหนึ่ง อาศัยอยู่ในวังมาสามปีแล้ว แต่มันไม่ชอบบินและไม่ส่งเสียงร้อง มันเพียงแค่มีชีวิตอยู่อย่างไร้จุดหมาย พระองค์ทรงทายดูว่ามันคืออะไร”

.....โปรดอ่านต่อฉบับหน้า.....

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนลิรินธร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง